

Euroopan unionin
neuvosto

**Bryssel, 9. kesäkuuta 2022
(OR. fr)**

10024/22

**JAI 848
FREMP 123**

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Päätelmät lasten oikeuksia koskevasta EU:n strategiasta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena neuvoston 9. kesäkuuta 2022 antamat neuvoston päätelmät lasten oikeuksia koskevasta EU:n strategiasta.

Neuvoston päätelmät lasten oikeuksia koskevasta EU:n strategiasta

Johdanto

Euroopan unionin neuvosto

- a. **palauttaa mieleen**, että lapset ovat täysivaltaisia oikeuksien haltijoita, että lasten oikeuksien suojelu ja edistäminen on yksi Euroopan unionin keskeisistä tavoitteista ja että lasten oikeudet ovat ihmisoikeuksia, jotka on kirjattu Euroopan unionin perusoikeuskirjaan;
- b. **vahvistaa**, että lapsen oikeuksia koskevaan Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimukseen¹, jonka kaikki jäsenvaltiot ovat ratifioineet, sisältyvien periaatteiden ja normien on edelleen ohjattava lasten oikeuksiin vaikuttavia EU:n politiikkoja ja toimia;
- c. **korostaa**, että lasten oikeudet ovat yleismaailmallisia, että kaikkien alle 18-vuotiaiden on voitava nauttia samoista lasten oikeuksista ilman minkäänlaista syrjintää ja että kaikissa lapsia koskevissa viranomaisten tai yksityisten laitosten toimissa on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu;
- d. **korostaa**, että lasten oikeudet ovat perusoikeuksia ja että ne on sen vuoksi sisällytettävä kaikkiin asiaankuuluviin toimintapolitiikkoihin ja lainsäädäntöön sekä kansallisella että EU:n tasolla toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita noudattaen ja ottaen huomioon jäsenvaltioiden ja EU:n asiaankuuluva yksinomainen ja jaettu toimivalta perheoikeuden alalla Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 81 artiklassa määrätyn mukaisesti;
- e. **muistuttaa** voimassa olevista lasten oikeuksia koskevista säädöksistä, jotka on lueteltu lasten oikeuksia koskevan EU:n strategian liitteessä 2;
- f. **palauttaa mieleen** jäsenvaltioiden hyväksymät Euroopan neuvoston laaja-alaiset normit lasten oikeuksista;

¹ [Yleissopimus lapsen oikeuksista](#), Yhdistyneet kansakunnat, 1989.

- g. **palauttaa mieleen** eurooppalaisen lapsitakuun perustamisesta 14. kesäkuuta 2021 annetun neuvoston suosituksen (EU) 2021/1004, joka on konkreettinen väline köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien lasten yhtäläisten mahdollisuuksien edistämiseksi ja jossa käsitellään lasten oikeuksia koskevan EU:n strategian toisen aihealueen "Sosioekonominen osallisuus, terveys ja koulutus" toteuttamista;
- h. **korostaa**, että kaikilla lapsilla on oikeus syrjimättömään pääsyyn keskeisiin palveluihin, kuten varhaiskasvatukseen, terveydenhuoltoon, ravitsemukseen ja asumiseen, jotka ovat tärkeitä heidän kehitykselleen ja hyvinvoinnilleen;
- i. **panee merkille** Euroopan unionin tärkeän roolin kaikkien lasten oikeuksien edistämässä, suojelemisessa ja toteutumisessa kaikkialla maailmassa;
- j. **vahvistaa**, että on tärkeää yhdistää ponnistelut kansainvälisten järjestöjen, erityisesti Euroopan neuvoston ja Yhdistyneiden kansakuntien, kanssa lasten oikeuksien, myös tyttöjen yhtäläisten mahdollisuuksien, suojelemiseksi ja edistämiseksi EU:ssa ja maailmanlaajuisesti;
- k. **panee** tässä yhteydessä **merkille** lasten oikeuksia koskevan Euroopan neuvoston neljännen strategian (2022–2027) "Lasten oikeudet: jatkuvasta toteutuksesta yhteiseen innovointiin", jonka ministerikomitea hyväksyi 23. helmikuuta 2022 ja jonka tavoitteena on kehittää synergioita lasten oikeuksia koskevan EU:n strategian kanssa;
- l. **panee huolestuneena merkille** Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan yhteydessä, että lapset ovat aikuisia suuremmassa vaarassa aseellisissa konflikteissa ja niiden jälkeisinä aikoina, ja vahvistaa, että heitä on suojeltava erityisesti pakkovärväykseltä armeijaan tai muihin asevoimiin, käytöltä niissä sekä ihmiskaupalta, laittomalta adoptiolta, seksuaaliselta riistolta ja joutumiselta eroon perheistään. Sama pätee muihin terrorismin, kansanterveyskriisin, talouskriisin, ilmastonmuutoksen tai luonnonkatastrofien aiheuttamiin kriisi- ja hätätilanteisiin;
- m. palauttaa mieleen, että on tärkeää panna täysimääräisesti täytäntöön ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä ihmiskaupan uhrien suojelemisesta annettu direktiivi 2011/36/EU ja lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja seksuaalisen riiston sekä lapsipornografian torjumisesta 13 päivänä joulukuuta 2011 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/93/EU, ja korostaa ihmiskaupan torjuntaa koskevan EU:n strategian 2021–2025 merkitystä;
- n. **panee huolestuneena merkille** lapsiin kohdistuneet koronaviruspandemian vaikutukset, jotka ovat lisänneet riskejä sekä eriarvoisuutta keskeisten palvelujen saatavuudessa ja näin osaltaan pahentaneet erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien lasten tilannetta sekä lisänneet entisestään lasten alttiutta väkivallalle, hyväksikäytölle ja laiminlyönnille;

- o. **tunnustaa tarpeen** varmistaa, että lapset huomioidaan koronaviruspandemiasta elpymisessä kaikkialla maailmassa ja että heidät otetaan siihen mukaan mielekkäällä tavalla;
- p. **toteaa**, että lasten oikeuksia on suojeltava ja edistettävä sekä verkon ulkopuolella että verkossa ja että tarvitaan toimia digitaalisen ympäristön tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntämiseksi samalla kun rajoitetaan riskejä, joita tästä ympäristöstä voi koitua lapsille ja jotka voivat haitata heidän oikeuksiensa toteutumista;
- q. **muistuttaa**, että yli 18 prosenttia EU:n väestöstä on lapsia, että he ovat jo muutostoimijoita ja että heitä on kuultava, kuunneltava ja heidän on voitava osallistua yhteiskuntamme demokraattiseen toimintaan.

Euroopan unionin neuvosto

1. **pitää myönteisenä** lasten oikeuksia koskevan kattavan EU:n strategian mukaista lasten oikeuksien kehittämistä, suojelua ja edistämistä EU:ssa ja maailmanlaajuisesti; tämä toteutetaan kuulemalla lapsia laajalti ja antamalla heille mahdollisuus osallistua prosessiin mielekkäällä tavalla;
2. **painottaa**, että strategia perustuu tasa-arvon, osallisuuden, sukupuolten tasa-arvon ja syrjimättömyyden periaatteisiin ja että tietyt lapsiryhmät ovat erityisen haavoittuvaisia ja kärsivät sosioekonomisesta syrjäytymisestä ja syrjinnästä. Neuvosto toistaa tässä suhteessa, että kiellettyä on kaikenlainen lapsen taikka hänen vanhempiensa tai laillisten holhoojiensa syrjintä, joka perustuu sukupuoleen, rotuun, ihonväriin, etniseen tai yhteiskunnalliseen alkuperään, geneettisiin ominaisuuksiin, kieleen, uskontoon tai vakaumukseen, poliittisiin tai muihin mielipiteisiin, kansalliseen vähemmistöön kuulumiseen, varallisuuteen, syntyperään, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautuneisuuteen tai muuhun sellaiseen seikkaan;
3. **toteaa**, että lasten oikeuksia koskeva EU:n strategia ja siinä linjatut kuusi aihekohtaista painopistettä muodostavat vankan perustan lasten oikeuksiin perustuvien politiikkojen, toimenpiteiden ja lainsäädännön kehittämiseksi EU:n ja kansallisella tasolla;
4. **suhtautuu myönteisesti** komission aloitteeseen valtavirtaistaa lasten oikeuksien näkökulma kaikissa asiaankuuluvissa EU:n politiikoissa, lainsäädännössä ja rahoitusohjelmissa ja kannattaa lasten oikeuksien valtavirtaistamista koskevan tarkistuslistan laatimista;
5. **painottaa**, että on tärkeää laatia ja tarjota lapsiystävällistä ja helposti saatavilla olevaa tietoa lasten oikeuksista suurelle yleisölle, myös lapsille, ja erityisesti lapsiystävällisiä ja helppokäyttöisiä versioita ja muotoja perusoikeuskirjasta ja muista keskeisistä EU:n välineistä useilla kielillä, jotta voidaan edesauttaa lasten tiedonsaantioikeuden toteutumista ja edistää lasten osallistumista demokraattiseen toimintaan;

6. **painottaa**, että on tärkeää vahvistaa lasten osallistumista poliittiseen ja demokraattiseen toimintaan paikallisella, kansallisella ja EU:n tasolla, myös luomalla uusia ja tukemalla nykyisiä mekanismeja lasten mielekkäälle osallistumiselle ja edistämällä lasten tasavertaista osallistumista ilman minkäänlaista syrjintää ja varmistaen, että lapsia kuullaan ja heidän näkemyksensä otetaan huomioon;
7. **kannattaa** Euroopan komission aikomusta perustaa yhteistyössä Euroopan parlamentin ja lasten oikeuksia ajavien järjestöjen kanssa EU:n lasten osallistumisfoorumi, joka yhdistää nykyiset lasten osallistumista edistävät mallit ja jonka tavoitteena on luoda vahva mekanismi, joka mahdollistaa lasten merkityksellisen osallistumisen kaikilla yhteiskunnan tasoilla;
8. **toteaa**, että on tärkeää vaihtaa hyviä käytäntöjä kansallisella ja EU:n tasolla, ja on tyytyväinen Euroopan komission perustamaan EU:n lasten oikeuksien verkostoon, jonka tavoitteena on vahvistaa lasten oikeuksia koskevaa vuoropuhelua ja vastavuoroista oppimista EU:n jäsenvaltioiden ja kansalaisjärjestöjen välillä, sekä tukea lasten oikeuksia koskevan EU:n strategian täytäntöönpanoa, seurantaa ja arviointia;
9. **suhtautuu myönteisesti** Euroopan komission aloitteeseen vahvistaa yhteistyötä asiaankuuluvien alue- ja paikallisviranomaisien sekä muiden asiaankuuluvien instituutioiden, alueellisten ja kansainvälisten järjestöjen, kansalaisyhteiskunnan ja kansallisten ihmisoikeusinstituutioiden kanssa;
10. **toteaa**, että oikeusasiamiehet, mukaan lukien lapsiasiavaltuutetut, ovat tärkeässä asemassa varmistettaessa, että lasten oikeudet toteutuvat, heidän etujaan valvotaan ja heidän ääntään kuullaan;
11. **tukee** Euroopan komission aikomusta lujittaa EU:n asemaa keskeisenä maailmanlaajuisena toimijana ja vahvistaa lastensuojeluvälmiuksia kolmansissa maissa sijaitsevien unionin edustustojen kautta, jotta varmistetaan lasten oikeuksien suojeleminen ja toteutuminen EU:n ulkopoliittikan avulla kaikissa yhteyksissä ja erityisesti kehitysyhteistyön alalla, humanitaarisissa kriiseissä ja luonnonkatastrofeissa;
12. **suhtautuu myönteisesti** Euroopan komission aloitteeseen luopua lapsityövoiman käytöstä EU:n yritysten toimitusketjuissa osana EU:n pyrkimyksiä poistaa lapsityövoiman käyttö kaikkialta maailmasta;
13. **kannattaa** Euroopan komission aloitetta edistää nuorten ja lasten voimaannuttamista ja osallistumista maailmanlaajuisesti ja kohdistaa EU:n rahoitusta koulutuksen edistämiseen kaikkialla maailmassa.

Euroopan unionin neuvosto

- **pyytää** Euroopan komissiota työskentelemään yhdessä jäsenvaltioiden kanssa kaikkien lasten elämän parantamiseksi EU:ssa ottaen huomioon lasten oikeuksia koskevan EU:n strategian, ja jäsenvaltioiden tukemiseksi niiden pyrkimyksissä lujittaa lapsen oikeuksia koskevia normeja;
- **kehottaa** jäsenvaltioita

1) kehittämään tarvittaessa kattavia ja asianmukaisia toimintapolitiikkoja ja toimenpiteitä kaikkien lasten oikeuksien toteuttamiseksi syrjimättömästi muun muassa seuraavin keinoin:

- i. Otetaan käyttöön lasten oikeuksia koskevia kattavia kansallisia strategioita tai muita vastaavia yhdenmukaisia toimintapolitiikkoja, joilla on riittävät resurssit ja joita tuetaan riittäväillä kapasiteettikehyksillä.
- ii. Lujitetaan yhteistyötä ja koordinointia kaikkien asiaankuuluvien viranomaisten ja sidosryhmien välillä.
- iii. Hyödynnetään parhaalla mahdollisella tavalla lasten oikeuksien edistämiseen ja suojeluun saatavilla olevaa EU:n ja kansallista rahoitusta.
- iv. Parannetaan vertailukelpoisen, iän ja sukupuolen mukaan eritellyn tiedon keruuta koko EU:ssa kansallisia olosuhteita kunnioittaen ja lapsikeskeistä tutkimusta edistäen, erityisesti lasten oikeuksia koskevan EU:n strategian kattamilta aihealueilta, jotta voitaisiin suunnitella ja panna täytäntöön näyttöön perustuvia ja tarpeita vastaavia toimintapolitiikkoja.
- v. Tehostetaan lasten oikeuksia koskevaa tiedotusta ja koulutusta lasten, heidän kanssaan ja heidän hyväkseen työskentelevien ammattilaisten, päättäjien, virkahenkilöiden sekä viranomaisten, tuomarien, syyttäjien ja muiden oikeusalan toimijoiden, YUTP-operaatioiden siviili- ja sotilashenkilöstön samoin kuin kansallisten ihmisoikeuselinten, kansalaisjärjestöjen ja ihmisoikeuspuolustajien keskuudessa.
- vi. Pannaan täytäntöön neuvoston suositus (EU) 2021/1004 eurooppalaisen lapsitakuun perustamisesta. Lapsitakuulla pyritään ehkäisemään ja torjumaan lasten sosiaalista syrjäytymistä takaamalla keskeisten palveluiden tosiasiallinen saatavuus.

- 2) lisäämään toimiaan kaikenlaisen lapsiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemiseksi ja torjumiseksi erityisesti
- i. Edistämällä tukipalvelujen välistä yhteistyötä ja tukemalla kokonaisvaltaista väkivallan torjuntaa.
 - ii. Kehittämällä yhdennettyjä ja kohdennettuja erityistukipalveluja lapsiuhreille yleisten uhrien tukipalvelujen lisäksi tai niiden osana, ja investoimalla toissijaisen uhriksi joutumisen ehkäisemiseen.
 - iii. Lujittamalla yhdennettyjen lastensuojelujärjestelmien kehittämistä, arviointia ja edistämistä niin, että kaikki asiaankuuluvat palvelut tekevät yhteistyötä ja noudattavat koordinoitua ja monialaista lapsen etua tavoittelevaa toimintamallia, pitäen esimerkkinä lasten taloja (Barnahus) tai muita vastaavia lasten oikeudet [...] huomioivia malleja.
 - iv. Kieltämällä ruumiilliset rangaistukset kaikissa tilanteissa ja lujittamalla lapsille ja perheille tarkoitettuja yhdennettyjä tukipalveluja.
 - v. Säättämällä riittävästä toimenpiteistä, joilla ehkäistään ja torjutaan lähisuhdeväkivaltaa ja hyväksikäyttöä, varhaisia ja pakko- sekä lapsiavioliittoja, naisten sukuelinten silpomista ja muita vahingollisia käytäntöjä sekä lapsiin kohdistuvan väkivallan muita muotoja.
 - vi. Toteuttamalla toimenpiteitä lasten suojelemiseksi kaikenlaiselta syrjinnältä, erityisesti heidän sukupuolensa tai seksuaalisen suuntautumisensa taikka etnisen tai yhteiskunnallisen alkuperänsä, uskonnon, vakaumuksen tai vammaisuuden perustella, ja varmistamalla turvallinen, kannustava ja osallistava ympäristö kaikille koululaisille ja erityisesti näiden päätelmien johdanto-osan 2 kappaleessa tarkoitettuihin haavoittuviin ryhmiin kuuluville lapsille kunnioittaen samalla heidän yksilöllisyyttään.

- vii. Pyytämällä jäsenvaltioita harkitsemaan lapsen oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen lasten myyntiä, lapsiprostituutiota ja lapsipornografiaa koskevan valinnaisen pöytäkirjan² ja valitusmenettelyä koskevan valinnaisen pöytäkirjan³ allekirjoittamista ja ratifioimista, jos ne eivät vielä ole tehneet sitä, ja panemaan merkille, että kaikki EU:n jäsenvaltiot ovat ratifioineet lasten osallistumista aseellisiin selkkauksiin koskevan valinnaisen pöytäkirjan⁴, että jäsenvaltioiden suuri enemmistö on ratifioinut lasten myyntiä, lapsiprostituutiota ja lapsipornografiaa koskevan valinnaisen pöytäkirjan ja että jotkin jäsenvaltiot ovat ratifioineet valitusmenettelyä koskevan valinnaisen pöytäkirjan.
- viii. Osoittamalla riittävät resurssit lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja riiston ehkäisyyn ja torjuntaan ennaltaehkäisystä vastaaville elimille ja lainvalvontaviranomaisille.
- ix. Tehostamalla lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja riiston ehkäisyä ja torjuntaa koskevan oikeudellisen ja poliittisen kehyksen täytäntöönpanoa erityisesti noudattamalla kaikilta osin asetusta (EU) 2021/1232 ja huolehtimalla siitä, että lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjuntaa koskevia tulevia oikeudellisia välineitä laaditaan EU:n strategian mukaisesti, jotta kaudella 2020–2025 voitaisiin entistä tehokkaammin torjua lasten seksuaalista hyväksikäyttöä.
- x. Vahvistamalla väkivallan ja rikosten uusimisen ehkäisemistä kehittämällä väkivallantekijöille tarkoitettuja asianmukaisia ehkäisy- ja kuntoutusohjelmia.
- 3) kehittämään ja tukemaan EU:n oikeudellisten takeiden asianmukaista täytäntöönpanoa, jotta voidaan suojella lasten perusoikeuksia kriisi- tai hätätilanteissa syrjimättömästi, kuulemalla ja ottaen huomioon lasten mielipiteet iän ja kypsyyssasteen mukaisesti sekä kunnioittaen samalla asianmukaisesti lapsen etua. Tämä tapahtuu erityisesti seuraavin keinoin:
- i. Tehdään yhteistyötä lasten suojelemisen parantamiseksi ja siihen liittyvien, hätätilanteissa esiin nousevien tarpeiden huomioimiseksi ja kehitetään tehokkaita ja toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoja lasten säilöönnotolle muuttoliikeprosesseissa ottaen huomioon, että EU:n säännösten mukaisesti lasten säilöönnotto on tarkoitettu vasta viimeiseksi keinoksi, jos ei ole muita toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoja, ja sen on joka tapauksessa oltava mahdollisimman lyhytaikaista ja sen yhteydessä on tarjottava asianmukainen majoitus.
- ii. Otetaan käyttöön hätävastaanottomenettelyjä, joilla pyritään varmistamaan lapsen tarpeisiin mukautettu suojamajoitus ja taataan hänen fyysinen ja psyykkinen terveytensä ja turvallisuutensa, pääsy peruspalveluihin sekä haavoittuvuuksien varhainen tunnistaminen.

² [Lapsen oikeuksia koskevan yleissopimuksen valinnainen pöytäkirja lasten myynnistä, lapsiprostituutiosta ja lapsipornografiasta](#), Yhdistyneet kansakunnat, 2000.

³ [Lapsen oikeuksia koskevan yleissopimuksen valinnainen pöytäkirja valitusmenettelystä](#), Yhdistyneet kansakunnat, 2011.

⁴ [Lapsen oikeuksien yleissopimuksen valinnainen pöytäkirja lasten osallistumisesta aseellisiin selkkauksiin](#), Yhdistyneet kansakunnat, 2000.

- iii. Tarvittaessa lapsen iän luotettava arviointi, jota tehtäessä kunnioitetaan kaikilta osin yksilön ihmisarvoa ja joka perustuu monialaiseen lähestymistapaan ja jossa annetaan yksilöille tietoa heidän ymmärtämällään kielellä.
- iv. Avustetaan ilman huoltajaa olevien lasten osallistamisessa erityisesti varmistamalla laillisen holhoojan tai asianmukaisen edustajan nopea nimeäminen ja tukemalla heitä koulunkäynnissä tai ammatillisessa koulutuksessa.
- v. Korostetaan nykyisten politiikkojen merkitystä ja tarvittaessa tehostetaan lapsikaupan torjuntaa koskevien toimintapolitiikkojen täytäntöönpanoa ja erityisesti tunnistetaan ja ehkäistään sellaisia tilanteita, joihin liittyy ihmiskaupan riski, ottaen huomioon, että ihmiskaupan riski on kriisiaikoina suurempi erityisesti naisille ja tytöille, ja ottaen huomioon Yhdistyneiden kansakuntien lisäpöytäkirja ihmiskaupan ehkäisemisestä, torjumisesta ja rankaisemisesta⁵.
- vi. Koulutetaan ammattilaisia havaitsemaan ja suojelemaan kriisissä olevia lapsia sekä lapsia, jotka ovat joutuneet tai vaarassa joutua ihmiskaupan uhreiksi.
- vii. Lisätään lasten ja erityisesti maahantulijalasten ja heidän perheidensä tietoisuutta hyväksikäytön riskeistä antamalla heille riittävästi tietoa.
- viii. Määritellään strategioita ihmiskaupan uhreiksi joutuneiden lasten tunnistamiseksi, jotta voidaan varmistaa ja taata heidän suojelunsa ilman ehtoja.
- ix. Tuetaan, myös taloudellisesti, lapsikaupan torjuntaan erikoistuneita kansalaisjärjestöjä, jotka toteuttavat ihmiskaupan vastaisia tiedotuskampanjoita tai tarjoavat hoitoa ja tukea ihmiskaupan uhreiksi joutuneille lapsille.

⁵ [Kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen lisäpöytäkirja ihmiskaupan, erityisesti naisten ja lasten kaupan ehkäisemisestä, torjumisesta ja rankaisemisesta](#)

- x. Pyritään varmistamaan, että kriisi- tai hätätilanteita ei välineellistetä lasten holhoukseen liittyen, ja erityisesti Unicefin ja kansainvälistä yksityisoikeutta käsittelevän Haagin konferenssin suositukset huomioon ottaen, että aseellisten konfliktien aikana ei toteutettaisi adoptioita.
 - xi. Kannustetaan jäsenvaltioita jatkamaan toimenpiteiden ja hälytysprosessien kehittämistä lapsikaappausten torjumiseksi ja perustamaan kansallisten yhteyspisteiden verkostoja, jotta voidaan edistää koordinoitua jäsenvaltioiden välillä.
- 4) vahvistamaan jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmiä siten, että niissä otetaan huomioon kaikkien lasten oikeudet, erityisesti seuraavasti:
- i. Varmistetaan, että lapsen etu otetaan ensisijaisesti huomioon kaikissa lapsia koskevissa oikeuskäsittelyissä.
 - ii. Kehitetään oikeuskäsittelyjä, jotka ovat alusta asti lapsiystävällisiä ja joihin kuuluu esimerkiksi ikäkaudelle sopivan ja lapsiystävällisen tiedon antaminen ja mahdollisuus lapsen osallistumiseen.
 - iii. Varmistetaan, että lapsen oikeus tulla kuulluksi häntä koskevissa oikeuskäsittelyissä toteutuu joko suoraan tai edustajan tai asianmukaisen elimen välityksellä tavalla, joka on yhdenmukainen kansallisen lainsäädännön menettelysääntöjen ja EU:n säännösten kanssa.
 - iv. Varmistetaan, että lapsen oikeutta yksityiselämän kunnioittamiseen suojellaan mahdollisimman hyvin oikeuskäsittelyjen aikana.
 - v. Varmistetaan, että lapsia koskevat oikeuskäsittelyt toteutetaan ilman aiheutonta viivytystä ja että niissä tehdyt päätökset pannaan järjestelmällisesti täytäntöön voimassa olevan EU:n oikeudellisen kehyksen ja muiden asiaankuuluvien kansainvälisten oikeudellisten keinojen mukaisesti, jotta lasten oikeuksien toteutuminen voidaan taata toissijaisuusperiaatteen mukaisesti.
 - vi. Tarjotaan lapsille heidän tarvitsemiaan tukipalveluja oikeuskäsittelyjen aikana ja myös niiden jälkeen niin kauan kuin ne ovat tarpeen.
 - vii. Edistetään eri yksiköiden välistä monialaista yhteistyötä lasten tukemiseksi parhaalla mahdollisella tavalla ennen oikeuskäsittelyä, sen aikana ja sen jälkeen.

- viii. Kehitetään nuoria rikoksentekejiä koskevia tehokkaita vaihtoehtoja oikeustoimille aina säilöönoton vaihtoehtoista restoratiivisen oikeuden käyttöön ja yksityisoikeudellisten tapausten yhteydessä sovittelun käyttöön.
 - ix. Laaditaan nuorille rikoksentekejiä varten tarkoitettuja ohjelmia, joilla tuetaan heidän integroitumistaan takaisin yhteiskuntaan.
- 5) lisäämään lasten mahdollisuuksia toimia vastuullisina ja selviytymiskykyisinä digitaaliyhteiskunnan jäseninä erityisesti seuraavin keinoin:
- i. Investoidaan siihen, että kaikille lapsille taataan yhtäläinen pääsy digitaalisiin välineisiin ja sitä koskeva tuki.
 - ii. Annetaan lapsille mahdollisuus olla tietoisia mediankäyttäjiä tukemalla media- ja informaatiolukutaidon kehittämistä, sillä niitä tarvitaan verkkosisällön kriittiseen tutkimiseen, arvioimiseen ja tuottamiseen.
 - iii. Tarjotaan suojaa digiympäristön nykyisiltä ja tulevilta riskeiltä painottaen digilukutaitoa, yksityisyyttä ja verkkoturvallisuutta.
 - iv. Kehitetään tukipalveluja verkkokiusaamisen uhreiksi joutuneille lapsille.
- 6) osallistumaan aktiivisesti EU:n lasten oikeuksien verkoston työhön. Euroopan komissio perusti tämän verkoston helpottamaan vuoropuhelua ja keskinäistä oppimista jäsenvaltioiden välillä.

Neuvosto pyytää myös EU:n perusoikeusvirastoa antamaan edelleen jäsenvaltioille lapsiystävällistä oikeudenkäyttöä ja muuttajalapsia sekä muita EU:n lasten oikeuksien strategian olennaisia aihepiirejä koskevaa tukea samoin kuin teknistä apua ja metodologista tukea esimerkiksi tiedonkeruun suunnittelussa ja toteutuksessa. Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan yhteydessä neuvosto kehottaa perusoikeusvirastoa myös keskittymään lasten erityistarpeisiin ja -haasteisiin.